

**UCHWAŁA NR III/17/2024
RADY GMINY SZCZUTOWO**

z dnia 28 czerwca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczutowo na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024, poz. 424) Rada Gminy Szczutowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szczutowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady

mgr inż. Józef Topolewski

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ
ORAZ
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE SZCZUTOWO
NA LATA 2024 – 2030**

Szczutowo 2024

Wprowadzenie

Zapobieganie przemocy wymaga opracowania i realizowania szerokiego programu, który przyczyni się do poprawy poczucia bezpieczeństwa osób doznających lub zagrożonych przemocą domową. Zadaniem programu jest zmiana postaw prezentowanych wobec kwestii przemocy, zarówno w świadomości osób doznających przemocy, stosujących przemoc, będących świadkami przemocy, jak również przedstawicieli służb powołanych do niesienia pomocy w tym obszarze.

Niniejszy program ma stanowić strategiczny plan działań przeciwdziałających zjawisku przemocy i ma być realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do udzielania pomocy i wsparcia na rzecz zapobiegania zjawisku i zwalczania przemocy domowej. Zakłada się, że jego realizacja usprawni lokalny system przeciwdziałania przemocy i ograniczy zjawisko jej występowania.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjętym w grudniu 2023 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma: dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie, a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych”

Wśród przyczyn stosowania przemocy, oprócz uzależnienia od alkoholu znajdują się także: stres, frustracja, zaburzenia psychiczne, brak więzi emocjonalnych.

Założenia ramowe

W 2023 r. uchwalono zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 9 lipca 2005 r. nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu

przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej na poziomie lokalnym.

Program zakłada kontynuację działań mających na celu ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej, podnoszenie jakości profesjonalizmu służb zajmujących się pomocą i wsparciem oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej. W programie przedstawiono charakterystykę przemocy domowej. Omówiona została diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Szczutowo. W dalszej kolejności przedstawione zostały cele programu i obszary działania. Wskazane zostały źródła finansowania działań oraz warunki monitoringu i ewaluacji programu.

Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Charakterystyka przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa jest:

- intencjonalna – jest zamierzonym działaniem, którego celem jest podporządkowanie osoby, wobec której stosuje się przemoc,
- wykorzystuje przewagę sił uniemożliwiając obronę i opiera się na władzy i kontroli,
- narusza prawa i dobra osobiste - osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- powoduje cierpienie i ból – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody.
- ogranicza możliwości i narusza prywatność.

Doświadczenie przemocy domowej jest wyjątkowo trudną sytuacją – osoby bliskie, które zamiast być źródłem bezpieczeństwa i oparcia stanowią realne zagrożenie dla zdrowia i życia.

Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się na każdym etapie związku. Jej istotą jest uzyskanie kontroli i władzy. Osoba stosująca przemoc dąży do zbudowania przewagi sił i do władzy – po to, aby pozbawić osobę doświadczającą przemocy możliwości samostanowienia i obrony swoich praw.

Cykl przemocy

Przemoc domowa powtarza się i nasila wraz z upływem czasu. Związki, w których istnieje przemoc, przechodzą zazwyczaj przez trzy fazy tzw. cyklu przemocy:

- **faza narastającego napięcia**: wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, najczęściej są to błahostki, drobne nieporozumienia, które wzmagają napięcie. Osoba doznająca przemocy podejmuje próby rozładowania napięcia, uspokojenia partnera poprzez spełnianie jego żądań i oczekiwań

- **faza ostrej (gwałtownej) przemocy**: następuje wybuch agresji słownej i fizycznej; dochodzi do wybuchu gniewu; sprawca zmienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Zdrowie i życie osoby doznającej przemocy może być zagrożone. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji – osoby doznające przemocy w obawie i poczuciu zagrożenia decydują się wezwać pomoc, zwracają się o wsparcie do bliskich; mogą potrzebować pomocy medycznej.

- **faza miodowego miesiąca**: to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala wierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy; utrudnia podjęcie decyzji o szukaniu pomocy. Osoba stosująca przemoc nie jest w stanie jednak długo pełnić takiej roli,

z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa.

Fazy cyklu powtarzają się: napięcie, akt przemocy, okres miodowego miesiąca. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza. Osoba stosująca przemoc nie przeprosza już tak gorliwie jak na początku, a fazy pojednania trwają krócej.

Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca uwagę na cierpienie i bezradność osób doznających przemocy, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między osobą stosującą przemoc i osobę jej doświadczającą. Takie zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu w wyzwaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód, jakie poczyniła w życiu osób doświadczających przemocy.

Rodzaje przemocy

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- **przemoc fizyczna** – to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. klapsy, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp. Przemocy fizycznej zawsze towarzyszy przemoc psychiczna.

- **przemoc psychiczna** – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, np. wyśmiewanie, zastraszanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ubliżanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie gróźb, szantażowanie, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, itp. Przemoc psychiczna może występować bez udziału przemocy fizycznej.
- **przemoc seksualna** – to zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli, jak również kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego np. nieakceptowane praktyki seksualne, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, gwałt, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych itp. Przemoc seksualna występuje wraz z przemocą fizyczną i psychiczną.
- **Przemoc ekonomiczna** – to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, uniemożliwienie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, niszczenie przedmiotów, itp.
- **Cyberprzemoc** – to zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, nękania, prześladowania, kontrolowania, np. obraźliwe i krzywdzące wiadomości sms, e-maile, rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów, czy komentarzy na portalach społecznościowych, podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Narzędziami stosowanymi są głównie: czaty, komunikatory, strony internetowe, poczta elektroniczna, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy sms i mms.
- **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Nazywane jest ukrytą formą przemocy.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym. Destrukcyjna siła przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Przemoc posiada ogromną moc wywierania wpływu na całe funkcjonowanie człowieka, na pracę jego umysłu, na jego procesy emocjonalne, jego świat zewnętrzny – niezwalczana przybiera na sile i eskaluje.

Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Szczutowo zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny, który powołuje wójt.

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczutowie;
- Komendy Powiatowej Policji w Sierpcu;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Sierpcu;
- oświaty na szczeblu gminnym;
- niepublicznych jednostek ochrony zdrowia działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań Zespołu należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9 a ust. 3-5, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom,
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrona osób doznających przemocy domowej,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,

- składnie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2022r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r., poz. 289 i 535).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Szczutowo na lata 2024-2030 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Instytucja	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ■ wczesna diagnoza przemocy, ■ poradnictwo i praca socjalna, ■ realizacja procedury „Niebieskie Karty”, ■ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego; ■ działania interwencyjne ■ dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, ■ obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> ■ realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ■ uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Komenda Powiatowa Policji	<ul style="list-style-type: none"> ■ realizacja procedury „Niebieskie Karty” ■ monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy, ■ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ■ podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemów przemocy, ■ prowadzenie pracy z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ■ wczesna diagnoza przemocy, ■ realizacja procedury „Niebieskie Karty”, ■ prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia dziecka.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> ■ wczesna diagnoza przemocy, ■ realizacja procedury „Niebieskie Karty”, ■ realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy

Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe	<ul style="list-style-type: none"> ■ udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych. ■ diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej, ■ odbywanie wspólnych wizyt monitorujących sytuację w miejscu zamieszkania rodziny z problemem przemocy przez osoby z różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie, a przede wszystkim pracownika socjalnego i dzielnicowego, ■ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, ■ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, ■ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, ■ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, ■ realizacja procedury „Niebieskie Karty”, ■ rozpowszechnianie informacji na temat działań korekcyjno-edukacyjnych, ■ uczestnictwo członków Zespołu w szkoleniach i warsztatach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy oraz doskonalenie umiejętności pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.
--	--

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy

Szczutowo

Gmina Szczutowo to gmina wiejska położona w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie sierpeckim. Gmina zajmuje powierzchnię 112,6 km². Dominującą funkcją na terenie gminy jest rolnictwo, gdzie grunty rolne stanowią ok 64% całej powierzchni. Na obszarze gminy znajdują się 2 jeziora: Szczutowskie i Urszulewskie. Brak jest dużych zakładów przemysłowych. W skład gminy wchodzi 25 sołectw z 26 wsiami.

Według stanu na dzień 30.06.2023 r. liczba ludności gminy Szczutowo wynosiła 4211 osób, z czego 50% stanowiły kobiety, a 50% mężczyźni.

Zjawisko przemocy domowej i jego skala w gminie Szczutowo została określona na podstawie danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego w Szczutowie.

Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy domowej realizowane są w głównej mierze przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczutowie, który poza przyznawaniem świadczeń pomocy społecznej, udziela również wielokierunkowego wsparcia pozamaterialnego, m.in. w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa osobom i rodzinom borykającym się z problemem przemocy domowej.

W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy diagnostyczno-pomocowe, powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskanych efektów.

W 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny w Szczutowie spotkał się 4 razy, a podczas spotkań weryfikowano wszczęte procedury i podejmowano decyzje na temat dalszych działań wobec członków rodzin doznających i stosujących zachowania przemocowe. W ramach procedury „Niebieskie Karty” powoływane były grupy robocze, które zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej funkcjonują obecnie pod nazwą grup diagnostyczno-pomocowych. W omawianym roku grupy spotkały się 57 razy. Posiedzenia grup, na których prowadzone były rozmowy z osobami objętymi procedurą „Niebieskie Karty” odbywały się adekwatnie do bieżących potrzeb.

Tabela 2. Dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2021 -2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu	4	4	5
Liczba spotkań grup roboczych	61	57	53

Tabela 3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”

wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	3	6	5
Liczba kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty”	10	6	1
Łączna liczba procedur „Niebieskie Karty”	13	12	6

Tabela 4. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, w tym:	7	1	10
ze względu na ustanie przemocy	0	0	0
ze względu na brak zasadności podejmowanych działań	7	1	10

Tabela 5. Liczba osób dotkniętych przemocą

wyszczególnienie	2021	2022	2023
Osoby doznające przemocy	16	14	20
Osoby stosujące przemoc	12	11	15
Świadkowie przemocy	5	9	11

Adresaci programu

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 2) osób doznających przemocy domowej,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Realizatorzy i współrealizatorzy/partnerzy

Realizatorami/partnerami Programu są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczutowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Szczutowie,
- Sąd Rejonowy w Sierpcu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Sierpcu,
- Prokuratura Rejonowa w Sierpcu,
- Urząd Gminy w Szczutowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sierpcu,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Organizacje pozarządowe z terenu gminy Szczutowo,
- Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły),
- Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze.

Cele programu

Cel główny to: przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Szczutowo.

Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w ramach działań interwencyjnych – procedura „Niebieskie Karty”.
2. Zwiększenie skuteczności działań motywacyjno–interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.
3. Ochrona ofiar przemocy domowej.
4. Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej i wobec osób stosujących przemoc domową.
5. Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy.
6. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Szczutowo wobec zjawiska przemocy.
7. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej.

Wdrażanie programu

Działania

- powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej; izolowanie osób doznających przemocy domowej;
- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne oraz socjalne;
 - współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jego skutkom;

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w przemoc;
- praca socjalna;
- prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych uświadamiających zagrożenia płynących z przemocy;
- organizowanie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu podniesienia i doskonalenia swoich umiejętności oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem;
- seminaria, konferencje dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu wymiany doświadczeń;
- upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności;

Harmonogram realizacji Programu

Program realizowany będzie na terenie Gminy Szczutowo w latach 2024 - 2030. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że realizowane w ramach Programu działania doprowadzą do zwiększenia jakości i skuteczności pomocy i wsparcia środowisk dotkniętych przemocą domową lub zagrożonych występowaniem zjawiska przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym o możliwościach i dostępnych formach pomocy i wsparcia,
- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,

- zapewnienie dostępności do pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc domową,
- zapewnienie odpowiedniej jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających pomocy domowej,
- podnoszenie kwalifikacji i wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób doznających i stosujących przemoc domową.

Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Jednostką odpowiedzialną za koordynowanie Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczutowie.

Ośrodek zobowiązany jest raz do roku dokonać analizy realizacji zadań Programu w oparciu o dane za rok poprzedzający, która zostanie przedstawiona Wójtowi Gminy Szczutowo.

Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w latach 2024–2030 są środki finansowane z budżetu gminy.

Wnioski

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc występuje od zawsze i dlatego należy podejmować wszelkie działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Niezmiernie istotna jest tutaj współpraca, zaangażowanie oraz wysiłek wszystkich służb, reagujących na problemy społeczne, ukierunkowany na przeciwdziałanie temu zjawisku i udzielaniu wsparcia.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczutowo na lata 2024–2030, realizowane w porozumieniu

podmiotów funkcjonujących na terenie gminy z należytą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania pomocy społecznej.

Spis tabel:

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.....7

Tabela 2. Dane dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2021 - 2023.....10

Tabela 3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”10

Tabela 4. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023.....11

Tabela 5. Liczba osób dotkniętych przemocą.....11